

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін та
інноваційної педагогіки

Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

_____**Вікторія ДОБРОВОЛЬСЬКА**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія науки та інновацій

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Галузь знань: 27 «Транспорт»

Спеціальність: 275 «Транспортні технології»

Освітньо-наукова програма: Транспортні технології: експлуатація, ремонт
та управління рухом засобів водного транспорту

Семестр / курс навчання: II / I

Статус дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: очна

Херсон 2024 р.

Силабус до дисципліни «Філософія науки та інновацій» розробила доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки Альона ЛЕЩЕНКО.

Гарант освітньо-наукової програми

Андрій БУКЕТОВ
ПІБ

підпис

Завідувач аспірантурою та докторантурою

Едуард АППАЗОВ
ПІБ

підпис

Наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів, молодих вчених

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Філософія науки та інновацій
Викладач	д. філос. н., проф. Альона ЛЕЩЕНКО
Контактний номер викладача	(050)7499314
E-mail викладача	alena020114@ukr.net
Код дисципліни з освітньої програми	ОК 2
Обсяг дисципліни	3 кредити / 90 годин (42 години аудиторних занять. З них 28 годин лекцій, 14 годин практичних занять), 48 годин самостійної роботи.
Посилання на сайт	
Час проведення занять, консультацій	I курс, II семестр
Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни	Пререквізити: загальний рівень знань не нижче базової вищої освіти, володіння держаною мовою, персональним комп'ютером на рівні користувача. Курс безпосередньо пов'язаний зі знаннями, отриманими у процесі вивчення курсу «Філософія», Іноземна мова (англійська) для академічних цілей, Професійна етика науковця, Науковий стиль української мови. Постреквізити: філософія науки та інновації дає можливість опанувати науки: філософію і методологію науки, філософію освіти; базову підготовку до практичного використання наукової методології в оволодінні інноваційними знаннями та вміннями, їх ефективною реалізації у власній науково-дослідній діяльності: Логістика на водному транспорті, Ефективність експлуатації та управління рухом засобів водного транспорту.
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Філософія науки» - галузь філософії, яка досліджує феномен науки в історичному розгортанні всіх його соціокультурних вимірів. В галузі наукових досліджень аспірант має оволодіти фундаментальними знаннями не тільки у своїй вузькій професійній сфері, але й мати виразні уявлення про специфіку функціонування науки в цілому. .	
3. Мета та завдання курсу	
Освоєння здобувачами головної епістемологічної проблематики науки: аналізу концептуальних основ і логіко-методологічного апарату науки. Вивчення сучасних філософських і загальнометодологічних знання в галузі науково-дослідної роботи та формування вмінь практично застосовувати сучасні філософські знання у процесі виконання власного наукового дослідження при розв'язанні комплексних завдань. Інноваційно-наукове оволодіння здобувачами методами сучасного наукового мислення, теоретико-методологічними засадами та інноваційними підходами в філософії науки і самої науки. Це також репрезентація науки в якості головного інструмента прогресивного розвитку суспільства, модернізації і постмодернізації суспільного виробництва, що можливо здійснити тільки за умов високоякісної підготовки молодих науковців та оволодіння ними певними навиками та вміннями творчо-інтелектуальної діяльності.	
4. Результати навчання (компетентності) та методи їх вимірювання	
У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувачі повинні	

знати:

- філософсько-наукову методологію, гносеологію та епістемологію виникнення знань та їх перетворення в наукове знання в процесі пізнання;
- методи формування наукового світогляду та його системної репрезентації в активних формах наукового пізнання та акумуляції наукових знань;
- структуру наукового знання та сучасну класифікацію наук в історичній динаміці розвитку науки і зросту наукових знань;
- інноваційні підходи в науці та способи розвитку власного наукомісткого ресурсу знань, інноваційного світогляду як «бази знань» для творчо-наукової діяльності;
- основні практикологічні способи і форми реалізації набутих знань в складанні науково-дослідних програм та методів активного впровадження отриманих результатів в практику і виробництво.

уміти:

- розпізнавати і таксопонувати наукове знання в кластери їх практичного задіяння та операційного використання;
- вміння когнітивного оперування знаннями на основі різних методологічних підходів, в різних професійно-світоглядних аспектах і контекстуалізаціях;
- вміння до здійснення філософсько-наукового та епістемологічного аналізу знань та їх ІТ-алгоритмізації в різних наукових дискурсах та інноваційно-логістичних дискурсах;
- розвивати науково-компотенційні вміння згідно з розробленими інноваційно-технологічними моделями особистої науково-творчої самореалізації (багатоступеневої);
- вміння створювати та оперувати наукового знання в режимах його інноваційної актуалізації і реактуалізації на основі розроблених науково-дослідних програм та ІТ-програмування у створенні інновації

отримати навички:

- виконання оригінальних досліджень, досягнення наукових результатів;
- здатність поважати думку колег, в тому числі, якщо має іншу точку зору;
- застосування інноваційних наукових знань.

5. План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назва розділів та тем	Обсяг годин		
		Очна форма навчання		
		Лекція	ПЗ	СР
1	2	3	4	5
1	Філософія науки. Специфіка філософського осмислення науки	2		3
2	Генеza поняття науки у філософсько-історичному контексті	4	2	3
3	Філософське розуміння науки, наукових знань і пізнання, інноваційного мислення та інновації	2		3
4	Наукова діяльність та образ науки.	2		3
5	Науковий світогляд вченого та наукове дослідження	2	2	3
6	Сутність наукового тексту	2		3
7	Науково-дослідницькі форми та методи науки	2		3
8	Проблема істини в науці		2	3

9	Філософія техніки: Наука, техніка, технології	2	2	3
10	Традиційні, нетрадиційні та інноваційні підходи в науковому пізнанні, їх внутрішня структура і топологія	2		3
11	Наукові інновації та розвиток інноваційного світогляду і мислення	2	2	3
12	Інноваційна методологія створення наукового знання: когнітивні технології розробки інновацій та їх креативний синтез в нововведення	2		3
13	Творча самореалізація молодих науковців та інноваційні моделі їх успішного професійного самоствердження		2	3
14	Методи складання науково-дослідних програм зросту наукових знань	2		3
15	Проектна діяльність. Технології проектної діяльності	2		3
16	Доброчесність в науці та її соціальна роль		2	3
Всього		28	14	48

6. Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1.	Вивчення матеріалу, що винесений на самостійне опрацювання	48	Згідно з розкладом занять	Тести, усні доповіді, словник, презентації, реферати.
Разом		48	Протягом семестру	-

7. Рекомендована література

Основна:

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: підручник. – К.: АБУ, 2002.
2. Сергієнко В. В. Філософські проблеми наукового пізнання. – Кременчук, 2011.
3. Рубанець О. М. Філософські проблеми наукового пізнання. – К., 2014.
4. Міхеєва В. Філософські проблеми наукового пізнання // Філософські проблеми наукового пізнання

Додаткова:

1. Муратова І. А. Філософські проблеми наукового пізнання: конспект лекцій / І. А. Муратова; ред.: Б. В. Новіков; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». - К., 2011. - 140 с.

2. Добронравова І.С., Сидоренко Л.І. Філософія та методологія науки: підр. для ВНЗ / І.С. Добронравова, Л.І. Сидоренко. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т». – 2008. – 223 с.
3. Пікашова Т.Д., Шашкова Л.О. Основи історії науки і техніки: навч. посібник / Т.Д. Пікашова, Л.О. Шашкова. – К.: ІЗМН, 1997. – 399 с.
4. Ратніков В.С. Основи філософії науки і філософії техніки: навч. посібник / В.С. Ратніков. – Вінниця: ВНТУ, 291 с.
5. Ратніков В.С., Макаров З.Ю. Історія та філософія науки. Хрестоматія. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 416 с.
6. Семенюк Е.П. Філософія сучасної науки і техніки: підр. – Львів: Світ, 2006. – 152 с.
7. Степаненко Д.М. Методологія наукових досліджень: підр. – К.: Знання, 2007. – 317 с.
8. Практична філософія науки: збірка наук. праць // Ірина. Добронравова. – Суми: Університетська книга, 2017. – 352 с.
9. Цехмистро И.З. Холистическая философия науки / И.З. Цехмистро – Суми: ВТД «Університетська книга», 2002. – 364 с.

Інфоресурси

1. https://stud.com.ua/50082/filosofiya/filosofske_vchennya_piznannya
2. https://pidruchniki.com/1854051639340/filosofiya/problema_piznannya_filosofiyi
3. https://studopedia.com.ua/1_70618_filosofskiy-analiz-protseesu-naukovogo-piznannya-gnoseologichni-problemi-nauki.html
4. https://studwood.ru/676999/prochie_distsipliny/filosofski_problemi_naukovogo_piznannya